

Starożreby, dnia 26 maja 2021 r.

RO.RG.0003.14.2021

PAN
Łukasz Kinałski
Przewodniczący Rady Gminy
Starożreby

Odpowiedź na interpelację dot. organizacji systemu oświaty w gminie Starożreby

Szanowny Panie Przewodniczący,

zadania oświatowe realizowane przez Gminę Starożreby, wynikają w szczególności z uregulowań zawartych w:

1. ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
2. ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
3. ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
4. ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
5. ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych;
6. rozporządzeniach resortowych, w szczególności rozporządzeniach Ministra Edukacji i Nauki.

Środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i innych placówek, powinny być zagwarantowane w dochodach Gminy.

Owa gwarancja niestety nie oznacza pełnego pokrycia kosztów realizacji zadań oświatowych przez budżet państwa. Sposób podziału subwencji oświatowej dla Gminy określa algorytm, który uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów, z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego nauczycieli, itd. Rosnące koszty utrzymania wszystkich placówek oświatowych na terenie gminy Starożreby wymuszają konieczność wprowadzenia zmian w podstawach zarządzania tymi placówkami, jak również ograniczeń w wydatkowaniu środków finansowych z budżetu Gminy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły, opracowany przez dyrektora szkoły i zaopiniowany przez zakładowe organizacje związkowe, a następnie przekazany organowi prowadzącemu szkołę lub przedszkole, w terminie do dnia 21 kwietnia danego roku.

Organ prowadzący szkołę lub przedszkole, po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, czyli Kuratorium Oświaty, zatwierdza arkusz organizacji szkoły lub przedszkola, w terminie do dnia 29 maja danego roku.

Należy tu zwrócić uwagę na istotny fakt, że w przepisach prawa oświatowego jest mowa tylko o opinii (nie ma tu znaczenia czy to będzie opinia pozytywna, czy też negatywna). Opinia jest tylko dokumentem uzupełniającym do arkusza organizacji szkoły, nie wpływa na ostateczną decyzję organu prowadzącego.

Ostateczna decyzja dot. zatwierdzenia arkusza organizacji szkoły, przedszkola należy do organu prowadzącego szkołę, przedszkole.

Arkusz organizacji Szkoły Podstawowej w Starożrebach, należącej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, został zatwierdzony przez organ prowadzący z dniem 17 maja 2021 r.

Arkusz ten posiada negatywne opinie: Zarządu Oddziału Powiatowego ZNP w Płocku oraz Międzyzakładowej Komisji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Natomiast opinia w sprawie zgodności tego arkusza z prawem oświatowym, wydana przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, czyli Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Płocku, jest pozytywna.

Zatwierdzony pierwszy, wstępny arkusz Szkoły Podstawowej w Staroźrebach, przewiduje połączenie obecnie dwóch klas III w jedną klasę IV w roku szkolnym 2021/2022 z liczbą uczniów 31. Zwracam jednak uwagę, że jest to arkusz organizacji Szkoły, który tak naprawdę ulegnie modyfikacjom w okresie wakacyjnym, po wprowadzeniu do niego odpowiednich aneksów. Nastąpi to po gruntownej analizie wykonania budżetu Gminy za I półrocze 2021 r. Dopiero wówczas możliwe będzie podjęcie ostatecznej decyzji o utworzeniu jednego lub dwóch oddziałów klasy IV.

Zgodnie z obowiązującym prawem, liczba dzieci w oddziale klas I – III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25. W przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, do oddziału klas I, II lub III szkoły podstawowej ucznia zamieszkałego w obwodzie tej szkoły, dyrektor szkoły podstawowej może zwiększyć liczbę uczniów w danym oddziale powyżej 25 uczniów (nie więcej jednak niż o 2), albo podzielić dany oddział za zgodą organu prowadzącego. Przepisy te nie dotyczą jednak etapu edukacyjnego klas IV – VIII w szkole podstawowej. Od klasy IV szkoły podstawowej nie ma prawnie ustalonych limitów uczniów w klasach. Liczebność tych uczniów w klasach ustalana jest każdorazowo przez dyrektora szkoły w arkuszu organizacji szkoły na dany rok szkolny. Arkusz organizacji szkoły określa m.in. liczbę oddziałów poszczególnych klas i liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach. Liczba ta zależy od populacji dzieci w wieku szkolnym w gminie, warunków lokalowych, którymi dysponuje szkoła oraz zasobów kadrowych.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, w klasach IV – VIII podział na grupy jest obowiązkowy na obowiązkowych zajęciach :

- 1) z informatyki – w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów;
- 2) z języków obcych – w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 4) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego – zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół, także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów.

W klasach IV – VIII szkoły podstawowej zajęcia wychowania fizycznego mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Podsumowując: żaden akt prawny nie określa liczby uczniów w ogólnodostępnych oddziałach klas IV – VIII. O liczbie uczniów w tych oddziałach decyduje organ prowadzący szkołę.

Przepisy prawa nie regulują szczegółów dotyczących powierzchni, jaka powinna przypadać i obowiązywać na jednego ucznia w szkole. Takich norm nie określają, ani ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe i ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty, ani też akty wykonawcze do nich. Takich przepisów nie zawiera również rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki szkolne i ich usytuowanie, poza ogólnymi wymaganiami typu: oświetlenie i nasłonecznienie, wejście do budynku i klasy, teren wokół szkoły, ale nie określa omawianych powierzchni. Regulacje rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 17.03.2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, również nie zawierają norm określających powierzchnię klasy lekcyjnej, czy minimalną powierzchnię

przypadającą na jednego ucznia. Wytyczne co do metrażu zawiera jedynie instrukcja Ministerstwa Zdrowia nr 44/55 w sprawie stanu sanitarno-higienicznego w zakładach nauczania i zakładach wychowania, w której określono, że na jednego ucznia w klasach młodszych powinno przypadać 1,25 m² powierzchni, natomiast na jednego ucznia w klasach starszych – 1,5 m². Nie jest to jednak akt prawa powszechnie obowiązującego, a jedynie wartości (wytyczne), które można przyjmować jako optymalne rozwiązanie.

Zgodnie z ustawą – Prawo oświatowe, podstawowymi formami działalności dydaktyczno – wychowawczej szkoły są m.in.:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia w zawodzie;
- 2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się np. zajęcia z jęz. obcego nowożytnego;
- 3) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dzieciom i młodzieży organizuje się kształcenie i wychowanie w zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej, umożliwiające naukę w dostępnym dla nich zakresie. Dostosowanie to następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem z niepełnosprawnością – działania o charakterze rewalidacyjnym.

Zajęcia rewalidacyjne mogą być prowadzone przez nauczycieli zajęć edukacyjnych, posiadających odpowiednie kwalifikacje, a także przez takich nauczycieli jak: pedagog, psycholog, czy logopeda. W arkuszu organizacji Szkoły Podstawowej w Staroźrebach należącej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Staroźrebach, takie zajęcia (finansowane z budżetu Gminy) zostały uwzględnione, przydzielone zostały godziny zajęć rewalidacyjnych w ilości 6 godz. tygodniowo.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na udzielaniu uczniom wsparcia w nauce, wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności tej pomocy dla uczniów – te kwestie szczegółowo reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30.04.2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. W procesie kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, to przede wszystkim nauczyciele współpracują z rodzicami ustalając kierunki oddziaływań wychowawczo-edukacyjnych i konsultując z nimi sposoby rozwiązywania problemów ucznia. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym.

Arkusze organizacji Szkoły Podstawowej w Staroźrebach uwzględnia przydział godzin na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (14), terapię pedagogiczną (4), nauczanie wspomagające (24), zajęcia indywidualne (16) oraz zajęcia z logopedą (31), z pedagogiem (22).

W tym momencie Gmina nie posiada dokładnej wiedzy, ilu uczniów z orzeczeniami i opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznych rozpocznie naukę w Szkole Podstawowej w Staroźrebach, w nowym roku szkolnym i w ilu opiniach/orzeczeniach będzie wprowadzony zapis o konieczności realizacji indywidualnych zajęć z uczniem niepełnosprawnym.

W związku z planowanym powrotem uczniów do nauki stacjonarnej, dyrektor szkoły, w zależności od potrzeb uczniów oraz możliwości organizacyjnych, będzie mógł organizować

zajęcia wspomagające dla uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Środki finansowe na realizację tego zadania mają być uwzględnione w rezerwie części oświatowej subwencji ogólnej dla gmin na rok 2021 oraz w budżetach właściwych ministrów. W chwili obecnej trwają jeszcze prace nad projektem nowego rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki, które przewiduje możliwość organizacji w szkołach zajęć wspomagających dla uczniów.

W oparciu o ustawę – Prawo oświatowe, szkoła podstawowa jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu np. na czas pracy rodziców lub organizację dojazdu do szkoły. W szkole podstawowej ogólnodostępnej pod opieką jednego nauczyciela na zajęciach świetlicowych może pozostawać nie więcej niż 25 uczniów. Arkusz organizacji Szkoły Podstawowej w Staroźrebach przewiduje obecnie 31 godzin świetlicy.

Reasumując powyższe, arkusz organizacji Szkoły Podstawowej w Staroźrebach, należącej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, został sporządzony w oparciu i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, o czym świadczy pozytywna opinia Kuratorium Oświaty w Warszawie. Arkusz ten ulegnie modyfikacjom w m-cach wakacyjnych, z uwagi na bardziej dokładne dane dot. funkcjonowania placówki przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2021/2022.

Z poważaniem

WÓJT GMINY

Kamil Groszewski

Otrzymuje:

1. Adresat.
2. A/a.